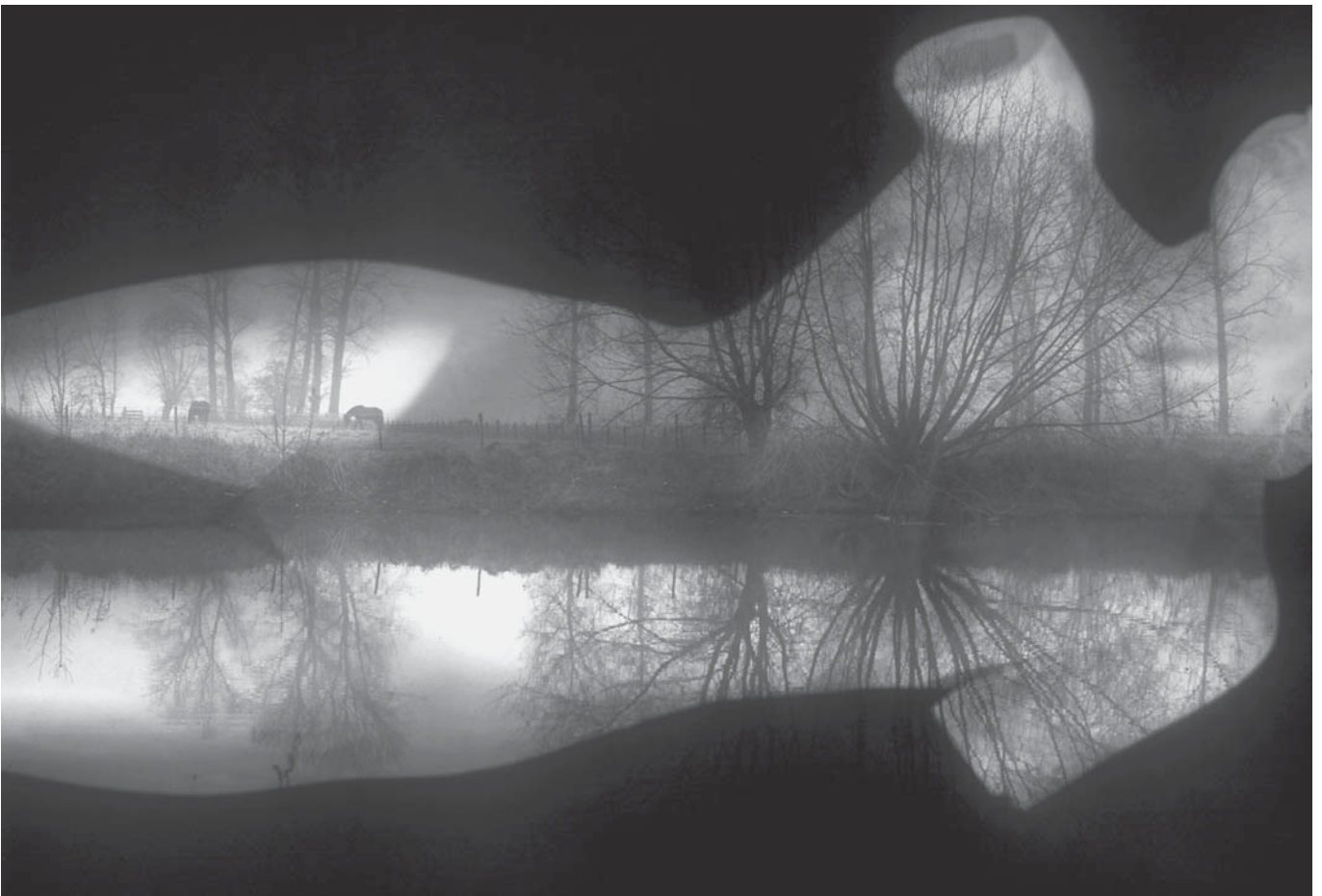

Nature Morte:

de relatie tussen kunst en natuur

Avond met kunstcriticus Johan Pas
5 februari 2003 in de Oude Brouwerij in Sint-Martens-Latem

KERN LATEM

Ons reservaat de Latemse meersen

is een pareltje op natuurvlak. Massa's zeldzame planten en dieren komen er voor. Onderzoekers van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen vonden hier zelfs een soort Slankpootvlieg die ze nergens elders in Vlaanderen aantreffen.

En toch is het landschap in de Latemse meersen door mensen gemaakt. De bloemrijke hooilanden konden maar ontstaan door het jarenlange maaibeheer in de traditionele landbouwpraktijk. De prachtige knotwilgenrijen die onze steenuilen als broedplaats kiezen zijn door mensen geplant en onderhouden. Het meersenlandschap is met andere woorden in grote mate door

mensen gevormd. Maar ook de mens is gebonden aan wat de natuur te bieden heeft. Niet voor niets staan de meeste huizen op de hoger (en droger) gelegen oeverwallen die door het overstromingsritme van de Leie werden gevormd.

Natuur en cultuur gingen hier lange tijd hand in hand. De Latemse kunstschilders werden getroffen door de schoonheid van de natuur. Leon De Smet, Albijn Van den Abeele en Gustave Van de Woestijne zijn maar enkele van de vele klinkende namen uit de internationaal befaamde Latemse schildersschool, die haar inspiratie putte uit de schoonheid van het Leielandschap. Valerius de Saedeleer schilderde vanuit het Torenhof, waarbij zijn werkkamer uitkeek over de Latemse meersen. Van Richard Minne is bekend dat hij zijn woning in de Bosstraat vaak bereikte vanuit het veer in Baarle-Drongen. Zijn veelvuldige wandelingen doorheen de Baarle Frankrijkstraat moeten bijzonder inspirerend zijn geweest "De Leie lijkt ons maar een landelijk rivierken, een wandelende streep, en wat traag water toe, met aan iederen draai een waaierend populierken, een halfverdronken pontje, een schilder en een koe."

Maar de mens had ook een drastische negatieve impact op het natuurschoon van de Latemse meersen. Een voorbeeld is de compleet verziekte waterkwaliteit van de Meersbeek als gevolg van een slecht werkend gemeentelijk rioleringsstelsel. Een twintigtal jaar geleden vond je in de beek nog de zeldzaamste dieren en planten. Vandaag is ze over grote afstand biologisch zo goed als dood. Maar wat de mens kan kapot maken kan ze ook herstellen. Denk bijvoorbeeld maar aan het verplaatsen van de grote landbouwloods in de Baarle Frankrijkstraat in het kader van de natuurinrichting. Weg uit het gave meersengebied richting agrarisch landschap. Ook de beheerswerken van Natuurpunt brachten vele verdwenen zeldzame meersenplanten terug naar Latem. Nog ieder jaar vinden kunstenaars van de Latemse tekenschool inspiratie in de gaafheid van dit Latemse landschap. En ook duizenden wandelaars genieten van dit stukje natuur.

De spanning tussen natuur en cultuur... Er is heel wat over te zeggen. De bekende Antwerpse kunsthistoricus Johan Pas schreef er een boek over: "Nature Morte". Wij konden hem strikken voor een toelichting over dit thema. Het belooft een boeiende avond te worden, die Johan zal opfleuren aan de hand van dia's. Nadien wordt u in de goede Latemse traditie een drankje aangeboden door de Latemse milieuraad.

Waar: Oude Brouwerij, nabij de kerk van Sint-Martens-Latem
Wanneer: donderdag 5 februari 2004 om 20u
 Een organisatie van de Latemse Milieu- en Natuurraad, de Latemse cultuurrad, de vzw Bosbehoud en de Latemse kern van Natuurpunt Gent.

Gemeentebestuur Latem geeft extra impuls aan de kleine landschapselementen

Tijdens de begrotingsopmaak bleek dat het bestuur van Sint-Martens-Latem zijn subsidiereglement voor de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen wil herzien. Enerzijds schrapt ze een eigen regeling in geval er reeds een beheersovereenkomst voorzien is door het Vlaams gewest. De gemeente stapt waarschijnlijk in het systeem van de Vlaamse Landmaatschappij om een gemeentelijke bonus van maximaal 30% te voorzien bovenop de Vlaamse vergoeding. Voor het onderhoud en de aanplanting van knotwilgen wil de gemeente haar vergoedingen verhogen. De landbouwers haalden in de milieuraad aan dat de huidige vergoeding helemaal niet overeen komt met de economische kost. Ze berekenen dat op een gemiddelde van 50 euro per geknotte boom. Het gemeentebestuur heeft daarop beslist om de vergoeding per onderhouden knotboom te verdubbelen van 12,5 euro die vandaag wordt uitgekeerd naar 25 euro. Het moet hier dan wel gaan om volwassen knotbomen. Tussen 2001 en 2003 werden via dit besluit reeds zeshonderd knotbomen onderhouden in de gemeente. Het valt te verwachten dat nog meer landbouwers en eigenaars nu interesse zullen betonen in het goed onderhoud van hun knotbomen. Ook de vergoeding voor de aanleg en het onderhoud van houtkanten, veedrinkpoelen en kavelsloten wordt verbeterd.

VALENTIJSKNOTDAG

Zaterdag 14 februari Latemse Meersen van 13u30 tot 17u.

Help mee met Natuurpunt kern Latem om de knotwilgen in het natuurreservaat de Latemse meersen een knotbeurt te geven en draag zo uw steentje bij aan het behoud van dit waardevol landschapselement. Onder het motto 'geef eens je liefde aan een knotwilg' nemen we op zaterdag 14 februari tussen 13u30 en 17uur één van de vele Latemse knotbomenrijen onder handen. Voor dit knotten hoeft je niets bijzonders te kennen, het werk is voor iedereen haalbaar. Laarzen en kledij die wat vuil kan verdragen zijn wel noodzakelijk. Als afsluiter voorzien we taart, een lekkere jenever en een niet-alcoholisch alternatief.

Afspraak: Cultureel Centrum; Kwakstraat te Sint-Martens-Latem (dicht bij de kerk)

Meer info: Tom Embo 09/282.03.51

